

Quliyev, L. Xudayar dastanı : Şəhidlər ölməz, Vətən bölünməz! / Lazım Quliyev // Azərbaycan : qəzet. - 2021. - 21 aprel. - № 82. - S. 10.

Xudayar Yusifzadə 1998-ci il iyulun 15-də Bərdə şəhərində anadan olub. Körpə ikən atasını itirən Xudayar üç qardaş, bir bacıdan ibarət ailənin sonbeşiyi idi. Bərdə şəhərində Uşaq İncəsənət Məktəbini bitirmişdi. Hərbi xidmətdən sonra sərhəd qoşunlarında gizir kimi həqiqi hərbi qulluğa başlamışdı. Tovuz döyüşlərindən sonra könüllü olaraq müharibəyə qatılan Xudayar Füzulinin, Kəlbəcərin, Zəngilanın işğaldan azad edilməsi uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak etmişdir.

22 oktyabr 2020-ci ildə Zəngilan rayonunun Ağbənd qəsəbəsi istiqamətində gedən döyüşlərdə şəhid olmuş Xudayar Yusifzadə ölümündən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin müvafiq sərəncamları ilə “Vətən uğrunda”, “Zəngilanın azad olunmasına görə” medalları və “Azərbaycan Bayrağı” ordeni ilə təltif olunmuşdur.

İllər ötüb keçəcək, nəsillər dəyişəcək, yaz hər gəlişi ilə başqa bir yaz olacaq, şairlər, bəstəkarlar vətəni, bu vətənin qəhrəman oğullarını vəsf edən yeni şeirlər yazacaq, nəğmələr qoşacaq. Amma sən əlində avtomat səngərdə oxuduğun “Vətən yaxşıdır” mahnısı bütün zamanların ən şirin, ən gözəl, ən kövrək nəğməsi olacaq. Nə qədər ki, hünəriylə dünyanı heyran qoyan xalqımız var, nə qədər ki dünyaya vətən sevdalı nəsillər gələcək, sən də hər zaman var olacaqsan, Xudayar! Sən bir evdə, bir ailədə dünyaya göz açsan da, böyük bir xalqın, bütöv bir elin oğlu oldun. Həm də sıradan bir oğul yox, müasir Azərbaycan gəncliyinə örnək olan qəhrəman oğul. Sən səngərdə bir nəğmə oxudun, könüllərdə əks-səda verdin, əbədiyyət nəğməsinə çevrildin. Tükənməz həyat eşqinlə, mənalı ömür yolunla bir dastan yaratdın, Xudayar dastanı...

Bərdədəki Şəhidlər xiyabanına yolumuz tez-tez düşür. Sıralanmış şəhid məzarlarının başına dolana-dolana həmişə sonda ixtiyarsız Xudayarın məzarı önündə dayanıb dərin düşüncələrə dalırıq. Qara mərmərdən təbəssümlə boylanan Xudayar son dərəcə mənalı, sirayətedici baxışlarıyla sanki çox şey deyir. Xudayar baxır, Xudayar danışır, Xudayar oxuyur, Xudayar soruşur: “Şair, sorma Vətən nədən yaxşıdır?” sualına keçdiyi qısa və şərəfli ömür yoluyla elə özü də cavab verir - vətən hər şeydən üstündür, qiymətlidir. Ona fəda olmaq, uğrunda şirin candan keçmək hər kişinin namus, qeyrət borcudur...

Növbəti ziyarətimizdə xiyabanda könül rahatlığı yaradan bir təsadüf oldu. Burada Xudayarın babası Şümşad kişiylə, nənəsi Tovuz xanımla və digər doğmaları ilə görüşüb həmsöhbət olduq. Öyrəndik ki, onlar Ağdamın Seyidlər kəndindən məcburi köçkün kimi Bərdənin Qazıqurdalı kəndinə pənah gətiriblər. Şümşad Məmmədov:

- Xudayar çox istiqanlı uşaq idi. Onda qəribə bir şirinlik vardı. Müharibəyə könüllü getdi. Deyirdi ki, baba, əsl məqam yetişib, ermənilərdən tökdükləri nahaq qanların qisasını almağa, Qarabağı azad etməyə gedirik. Heç yadımdan çıxmaz, cəbhəyə yola düşəndə boynumu qucaqlayıb üzümdən öpdü, həmişəki kimi zarafatından da qalmadı. Dedi ki, baba, o məcburi köçkün

vəsiqəni ver baxım. Verdim baxdı. Cırmaq istəsə də, fikrindən daşındı. Dedi ki, baba, qoy hələ qalsın, ermənilərin başın əzib qayıdandan sonra sizi Seyidlər kəndinə özüm köçürəcəm. Bax, bu vəsiqəni də elə orada cırıb həyatımıza səpərik. İndi şükür Allaha, Qarabağımız qanlar, qurbanlar bahasına işğaldan azaddır. Bir bax, gör bu xiyabanda neçə şəhid uyuyur. Onların hamısı mənə Xudayar qədər əzizdir, doğmadır. Oğul, 30 ildən bəri həsrətlə yolunu gözlədiyimiz, boyunu sevdİYimiz bu qələbə bizim üçün bir də ona görə belə qiymətlidir ki, o, doğmalarımızın, şirin-şəkər balalarımızı həyatı bahasına qazanılıb.

Şəhidlər xiyabanında kövrək notlara köklənən söhbətə Tovuz xanım da qoşuldu:

- Xudayarı çox istəməmək mümkün deyil. O qədər xoşqılıq idi ki, elə bil adamı ovsunlayırdı. Mühəribəyə getmədən dedi ki, nənə, səndən bir xahişim var: “Bax, işdi düşmən gülləsinə tuş gəlsəm, qəti ağlama, bil ki, yerim cənnətdi”. İndi mənə ən böyük təsəlli xalqımızın, millətimizin qədirbilən olmasıdır. Hər dəfə bura onu ziyarətə gələndə Xudayarın məzarı başında tanımadığım insanları görürəm. Təzə gül-çiçək gətirib məzarların üstünə qoyurlar, şəhid balalarımıza ehtiramlarını bildirirlər. Çoxu kövrəlir, göz yaşlarını saxlaya bilmir.

Dilli-dilavər Tovuz nənə söhbətində bir məqamı xüsusilə vurğuladı. Dövlətin qayğısından, xalqın isti münasibətindən razılıqla söz açdı. Dedi ki, bu xalqın, bu elin-obanın başına necə dolanmayım: “Adının çəkilməsini istəməyən imkanlı bir eloğlu Xudayarın qardaşına Bərdənin Güloğlular kəndində dəyəri 100 min manatdan çox olan bir ev alıb bağışlayıb. Qoy böyük olan Allah xalqımızı həmişə var eləsin, dövlətimizin qüdrəti artıq olsun”.

Qədirbilən bərdəlilər Şəhidlər xiyabanını tez-tez ziyarət edirlər. Bu dəfə də belə idi. Ziyarətçilər arasında Bərdə şəhər sakini Əlövsət Məmmədov da vardı. O, hərbi formada olan balaca nəvəsi və digər ailə üzvləri ilə birlikdə gəlmişdi. Ə.Məmmədovun ürək sözləri:

- Bura bizim üçün müqəddəs məkandır. Doğma Qarabağımızı erməni işğalından azad edən, bizi 30 ilin həsrətindən xilas edən qəhrəman övladlarımız bu xiyabanda uyuyurlar. Bura tez-tez gəlirəm. Şəhidlərimizi hər zaman diqqətdə saxlamaq, onları həmişə məhəbbət və ehtiramla yad etmək bizim mənəvi borcumuzdur. Bu münasibət gənclərimizin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsinə əhəmiyyətli təsir göstərir.

Xiyabandan ayrılarkən adət etdiyimiz kimi, yenə də Xudayar Yusifzadənin məzarı önündə ayaq saxladıq. Şəhidlik zirvəsindən boylanan qəhrəmanın şirin zümzüməsi yaddaşımızdan boy verdi, bürküdə qovrulan ruhumuza kövrək bir nəğmə sərən su kimi səpildi:

Dumanlı dağların başında durdum,

Dumandan özümə bir xeymə qurdum.

Keçdi xəyalımdan öz gözəl yurdum...